

Opracowanie instrukcji i programów komputerowych do ćwiczeń laboratoryjnych z metod komputerowych w mechanice

Wykonał: **Szymon Głowacki**

Promotor: **Dr hab. inż. Piotr FEDELIŃSKI Prof. Pol. Śl.**

Kierunek: **Edukacja Techniczno-Informatyczna**

Specjalność: **Techniki Informatyczne**

Celem pracy magisterskiej było utworzenie aplikacji komputerowej wykorzystującej metodę elementów skończonych w celu analizy propagacji fali podłużnej w pręcie rozciągającym oraz do wyznaczania częstości i postaci drgań własnych dla pręta.

Do stworzenia programu wykorzystano narzędzie programistyczne Scilab którego możliwość pracy na zapisie macierzowym znacznie ułatwiła wykonanie zadania.

Metoda Elementów Skończonych jest to zaawansowana matematycznie metoda obliczeń numerycznych opierająca się na podziale obszaru (tzw. dyskretyzacja), najczęściej powierzchni lub przestrzeni, na skończone elementy uśredniające stan fizyczny ciała i przeprowadzaniu obliczeń tylko dla węzłów tego podziału. Równanie ruchu pręta utworzone metodą elementów skończonych ma postać:

$$[M][\ddot{D}] + [C][\dot{D}] + [K][D] = \{R\}$$

Drgania własne zwane też drganiami swobodnymi są to drgania ciała wywołane wychyleniem z położenia równowagi, kiedy na ciało nie działają żadne siły, poza siłami określającymi położenie równowagi i siłami dążącymi do jej przywrócenia. Układy mogą mieć wiele częstości drgań własnych a kolejne ich wartości mogą być wielokrotnością częstotliwości najmniejszej. Częstość drgań własnych zależy tylko od własności mechanicznych i kształtu ciała, lub układu drgającego, jeżeli drgania wykonywane są pod wpływem wewnętrznych sił sprężystości ciała.

W celu wyznaczenia postaci i częstości drgań własnych niezbędne jest rozwiązanie zagadnienia własnego w postaci:

$$[K]u - \mu[M]u = 0$$

Wyniki symulacji numerycznych

Poniżej przedstawiono wykresy uzyskane w stworzonych programach. Pierwszy z nich ukazuje przemieszczenia węzłów podziału MES w kolejnych krokach czasowych podczas rozciągania pręta. Drugi jest wizualizacją postaci drgań własnych wyznaczonych dla jednolitego pręta.

